

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke

Naročnina po pošti z dostavljanjem
na dom za celo leto K 30.—, za pol
leta K 15.—, za četrt leta K 7,50, za
mesec K 2,50. Za Nemčijo celo leto
K 33,00, za ostalo tujino in Ameriko
K 42.—. Posamezne številke po 10 v.

Inserati: Enostopna petlet vrstica 30 v;
pogojem prostor 60 v; razglasi in po-
stano vrstica po 60 v; večkratni ob-
javi po dogovoru primeren popust.

Stev. 139.

V Ljubljani, sobota dne 29. decembra 1917.

Leto I.

Deseti strankini zbor.

(Dalje.)

Organizacijski opravilnik, ki je bil objav-
ljen v »Napreju« v soboto, dne 22. decembra
1917 se je sprejel z naslednjimi spremembam:
namesto termina »deželni odbor« naj se imenuje
deželno zastopstvo; odbor deželne organiza-
cije. Daje se pri točki 8. sklene uvesti name-
sto 50 h strankinega davka 70 h, in sicer
dripade povisek 20 h krajevni organizaciji. V
točki 19. opravilnika se določi, da prejemajo
krajevne organizacije izkaznice in potrdilne
znamke od izvrševalnega odbora, s katerimi
tudi obracunavajo. Slejnje se sklene prepusti
tudi ženski organizaciji eno odborisko mesto
v izvrševalnem odboru.

Predlog sodra Antona Kristana k točki
tisk:

»Naprej« je glavno glasilo in last jugoslov-
anske soc. dem. stranke. Vsakega člana
stranke dolžnost je, da je naročnik stranki-
nega glasila ter da vsajeno in marljivo razširja
strankine izjave in poupira strankin tisk. —
Glavnega urednika, glavnega glasila vni iz-
vrševalni odbor, ki imenuje tudi upravnika ter
urejuje po svojem predurku vse agende stran-
kinega tiska.

Zaodbo »Napreja« tvorijo odposlanci iz-
vrševalnega odbora oziroma njegovi zaupniki.
Zaodbo »Napreja« je last stranke, v koji je
koncentrirati ves strankin tisk.

Za zaodbo in pouk se ustanovi poseben
list, ki naj zruzuje strankine literate in znan-
stvenike, in naj skrbi za vzgojo našega delav-
skega ljudstva, posebno pa naše mladine.

Ako bo izvrševalni odbor mogel z ozirom
na gospodarske razmere izdati pojedini časopis
za najsišre sioje, naj se to zgodi, ker
strankin zbor vidi, da bi bil tak list zelo po-
treben.

Predlog sodr. Antona Kristana o »aproviz-
aciji delavstva«.

Strankarski zbor ugotavlja:

1. Delavci tako v Avstro-Ogrski na sploh,
kakor tudi v naših krajih so vrsni polno svojo
dolžnost kot uravnavani od izborna vojne do
danes — in to ne-le kot vojaki v strešnih jar-
kih ali zaledju, dasi so načelni nasprotniki voj-
ne in militarizma, temveč tudi kot delavci v in-
dustriji in na železnicih ter v službi prehrane.

2. Agrarci vseh narodov avstro-ogrške
monarhije in prav tako naši domáci so neozir-
raje se na dejanski stan, da je prebivalstvo tr-
pejo in trpi v pomankanju, redoma zapostav-
ljani splošne koristi osebnim in so zlasti z vse-
mi n.oomi ovirani po urzavi zahtevano oddajo
poljskih pridelkov po uradni določeni cenah
konzumirajočemu prebivalstvu.

Vlada je sicer tvornice in delavce milita-
rizirala, in jih postavila pod vojne zakone —
ni pa imela potrebnega poguma, da bi kaj po-
dobnega napravila z veleposelstvi, ki jih je pu-
stila povsem neodaknjena. Ni vplivala na
produkcijo velikega pojedelstva na noben na-
čin, niti v toliko ne kolikor je to storiia v indu-
striji.

3. Meščanski krogi, ki so z ozirom na ob-
stoječe volilne rede gospodarji v mestih, trgih
in industrijskih krajih, so nasprotovali in na-
sprotujejo še vedno z vsi silo delavskim
konzumnim društvom, zlasti s tem, da so jih
zapostavljali pri razdelitvi aprovizacijskih pred-
metov in pospeševali povsod tzv. legitimno tr-
govino, ki je s svojim navijanjem cen pač jasno
pokazala, da ji je glavno zaslužek — aprovizaci-
cija prebivalstva pa postranska reč.

4. V svrhu uspešnega sodelovanja prebi-
valstva, glavno delavstva po c. kr. uradu za
ljudsko prehrano ustanovljeni obrtniški, okraj-
ni in deželni gospodarski sveti niso prišli nikjer
na Slovenskem do veljave, deloma zato ne, ker
jih politične gospode sploh niso ustanovile —
deloma zato ne — a to tam, kjer so bili oživo-
tvorjeni — ker je bila njih sestava napačna.

5. Presojevalnice cen, ki bi morale iti za
nižanjem cen, niso izpolnile svoje naloge, ker
je v njih zastopstvo konzumentov, glavno de-
lavstva, premajhno — nasprotno pa so polje-
delstvo, trgovina in obrt premogočno zastopane.

6. V državi vladajoča birokracija od mini-
strstve do zadnjega c. kr. okr. glavarstva ni
pokazala o delu za prehrano ljudstva tiste od-
ločnosti in moči, ki bi bila potrebna za obram-
bo konzumenta napram izkoriščanju.

Z ozirom na to ugotovitev izjavlja zbor, da
gleda z vso skrbjo v bodočnost in odklanja —
čprav sodelujejo mnogi naši sodrugi z vsi
vnemo v službi organizacije prehrane — vsa-
ko odgovornost za preteči polom.

Sodelovanju ktrankinih pristašev teko v
občinskih, okrajnih in deželnih gospodarskih
svetih, v presojevalnicah cen in podobnih
aprovizacijskih ustanovah ne ugovarja ker-
ve, da se more gospodarski boj za ljudsko pre-
hrano le na ta način voditi, da se uveljavljajo
koristi delavstva v državni, deželni in občinski
upravi. Usreženo je deloma, če se birokrati-
čni sistem upravnih gospodk popolni oz. na-
domesti z gospodarsko in socialno upravo, v
kteri sodelujejo enakoveljavno zastopniki vseh
gospodarskih razredov.

Potreba pa je, da se ti volijo po volilnem
redu, ki bi temeljil na splošni in enaki volilni
pravici po proporeu, ne pa da jih imenujejo po-
ljubno c. kr. uradi.

Predlog sodr. Josipa Kopača k socialni
zakonodaji.

Strankin zbor jugosl. soc. dem. delavske
stranke v Ljubljani dne 25. in 26. dec. 1917,
odločno protestira, da podjetništvo gospodar-
sko izkorišča spričo nastalih razmer nepose-
dujoče sioje in poizkuša omejevati njih težko
priobljene politične in socialne pravice.

Strankin zbor protestira proti protežiranju
podjetnikov potom civilnih in vojskih oblast-
nih in zahteva, da poklicani činiteљи varujejo
pravice delavcev, ki vsled vojne že itak dovolj
trpé. Kot prvi pogoji, da se varujejo delavske
pravice, smatra zbor neomejeno delovanje
strokovnih organizacij. Delavstvo je ogorče-
no, da priznavao civile in vojaške oblasti or-
ganizacijo le toliko časa, dokler je pasivna, ka-
dar pa zastopa pravice delavcev, nastopajo
z vseni sredstvi proti njej.

Strankin zbor izreka vsem delavskim za-
upnikom, ki jih preganjajo med vojno, ker ne-
ustraheno zastopajo interese svojih tovarišev,
iskreno zahvalo in izjavlja, da ne bo zavedno
delavstvo nikdar pozabilo njihovih žrtev v
proletarskem boju. Zbor odločno protestira
proti vpoklicu zaupnikov.

Strankin zbor zahteva, da se ne vtikajo
vojaški vodje v notranji red vojnodaletvenih
obratov, ker to delo izključno spada v kompet-
enco delavskih zaupnikov. Se vedno smatrajo
dotični voditelji, da je njihova glavna naloga,
da varujejo izključno le interese podjetnikov.
Zbor zahteva, da se ustanovi pravna instanca
za vse spore med delavstvom in podjetniki, pri
katerih naj zasliši obtoženca in tožitelja nepri-
stransko razsodišče s sodelovanjem de-
lavstva.

Strankin zbor izjavlja, da se trpljenje tega
delavstva ne sme več množiti, ker bi nastali
drugače zelo resni konflikti med delodajalci in
delojemalci. Zbor zahteva z ozirom na to, da
se je pričela brezposelnost in je pričakovati, da
bo še več obratov skrčilo produkcijo, odredbe
za preskrbo onega delavstva, ki postane še
brezposelno vsled omejitve produkcije. Tem-
eljna misel §§ 1514 b in 1155 se mora v polnem
obsegu uveljaviti za vse one delavce, ki
brez svoje krivde ne dosežejo normalne
mezde.

Zbor odločno protestira proti vpoklicu za-
časno brezposelnih delavcev, ker tako postop-
anje koristi edino podjetniku, ki se izogne na
ta način plačevanju mezde v zmislu § 1154 b.

Zbor smatra militarizacijo celih obratov
za protizakonito postopanje, ki pospešuje le ko-
risti podjetnikov na škodo prizadetega delav-
stva. Strankin zbor odločno obsoja nastop
»Zveze avstrijskih industriancev« in gosposke
zbornice, ki hočeta z brezposelnimi izgovori
ri vzeti delavstvu še to malo trohico pravice,
ki mu jo daje § 1154 b. Orda neresnica je, če tr-
dijo podjetniki, da zasliši delavstvo v vojnih
obratih po 100 do 150 odstotkov višje mezde
kot pred vojno. Neštete pritožbene komisije so
ponovno ovrgle to trditve.

Zbor uvajeva v čvrsti politični in strokov-
ni organizaciji edino sredstvo za obrambo
delavskih interesov proti mogočno naraščajo-
čem kapitalizmu; zato pozivlja vse zaupnike,
da podvoje agitatorično delo za utrditev in raz-
širjanje organizacij, s katerimi je edino mo-
goče doseči udejstvovanje proletarskega
stremjenja.

Predlog sodr. Antona Kristana:

Z ozirom na nastale žalostne razmere v
industriji in med industrijskem delavstvom ter
železnici in rudarji — z ozirom na uprav-
neznosno stanje aprovizacije delavstva ter z
ozirom na potrebo glasnega izraza o vsem tem
— se naiaga izvrševalnemu odboru, da skliče
v doglednem času »delavski dan« na ka-
teri naj povabi delavske zastopnike a) rudar-
skih zadrug, b) bratovskih skladnic, c) razso-
dišč bratovskih skladnic in nezgodnih zavarov-
alnic, d) bolniških in obratnih blagajen, e)
strokovnih organizacij, f) delavskih konzumnih
društev in g) vseh onih delavskih institucij, ki
niso v navedenih obsežene.

Predlog sodr. Jos. Petejana, glede na
begunsko vprašanje:

Strankin zbor protestira proti postopanju
komisij za določanje begunske podpore, ki so s
svojimi birokratičnim postopanjem zakrivilo,
da je še danes beguncev, ki niso dobili begun-
ske podpore, ali so dobili veliko manj, kakor
jim je gre po zakonu.

Zbor pozivlja c. kr. deželno vlado, da po-
seže vnem in uredi zadevo, da begunci pridejo
do svojih pravic, in to čimprej, ker se begunci
nahajajo brez sredstev in obleke v najhujši be-
di. Slejnje se priporoča, da se z begunci, ki ne
poznajo deželnih jezikov, bolj blagohotno
ravna.

Kako vladajo boljševiki.

Petrograški delavski in vojaški sovjet je od-
redil glede rekvizicije gorkih stvari za vojake:
1.) V Petrogradu je v vsakem b gatem stanova-
nju za-ež na ena gorka odeja in eno gorko ob-
lačilo. Vse mora biti v dobrem stanju. Kd-r bi
izročil slabe stvari, ima pričakovati denarno go-

bo do 500 rubljev. 2.) Kot bogato se smatrati
ono stanovanje, za katero je placu 2400 ali več
rubljev.

V svrhu kontrole izročnih stvari morajo
najemniki b gatih stanovanj takoj oddati izjavo
o gorkih stvari, ki so jih dobili za fronto, in
sicer v dveh izvodih. Za rekvizicijo gorkih stvari
so pobjasneni stanovanjski odbori. Rusko
meščansko ča-opisje je ogorčeno zaradi te na-
redbe boljševikov, čeravno nima pov. da za to.

O monopolu za inserate je sovjet ljudskih
komisarjev izdal sledeče naredbe: 1.) Inserati v
časopisu, objave v kioskih, pisarnah in podob-
nih napravah so državen monopol. 2.) Taki in-
serati se smejo objavljati le v razglasih lokalnih
delavskih in vojskih sovjetov. Neopravičena ob-
tava inseratov se kaznuje s prepovedjo dotičnega
izdajanja. 3.) Lastniki časopisov, inseratnih pisarn
ter vsi nameščenci v pisarnah, ekspeditorji in
drugi podjetniki te vrste so zavezani, da ostanejo
na svojih mestih do izročitve državi, pri čemer
so v polnem obsegu odgovorni za ne, redno
nadajevanje podjetij ter za oddajo vseh privat-
nih inseratov in vsega skupila za objave delav-
skim in vojaškim sovjetom in za obracun ob
predložitvi dokumentov. 4.) Vsi voditelji inserate
sprejemajočih časopisov in podjetij in vsi name-
ščenci so zavezani, da se takoj zbero v mestni
hiši in da se združijo naprej v mestno in potem
v splošno rusko zvezo, da cim boj organizirajo
sprejemanje in objavljane privatnih inseratov v
tiskovnih sovjetov. 5.) Kdor bi prikl. doku-
mente a i pogodbe ali trivil sabotaž, se ka-
znuje s konfiskacijo vsega njegovega premoženja
in z jeco do tih let. 6.) Ista kazen velja za ob-
javo inseratov v privatnih izdajah v obliki poroč-
il, reklamnih člankov ali v drugi prikriti obliki.
7.) Država konfiskuje vsa inseratna podjetja ter
izpica časno podporo iz državnih sredstev, ako
je lastnik podpore potreben. Neimovitim lastni-
kom, deležnikom in akcionarjem konfiskovanih
podjetij se vplača denar vrne v polnem znesku.
— Čitateљи si lahko misli, na kak način dajejo
duška svojim čuvstvom lastniki in udeleženci
inseratnih podjetij.

Lunarski ljudski komisar za nauk je ob-
javil naslednje okružnico: Pišilo mi je v vednost,
da si nekateri učitelji v šoli dovoljujejo po-
polnem nedopustno gonjo proti takim svoj m
tovaršem, ki stoji na strani upornega in zmagu-
jočega ljudstva. Primeni to se slučaj, za o acite-
lji v to gonjo pitegnih tudi učenca. Na ta na-
čin se ust. arja za učitelje, ki so na strani ljud-
stva, neznošen položaj. Opozorjam, da revoluc-
ionarna vlada takih dejanj ne bo trpela. Osebe,
ki se v tem oziru pregreše, se bodo naznanile
krajevnim oblastim, ki ju bodo, ce se krivda
dokaže, aretirale. Šolniki naj nikar ne pozabijo,
da krivca za razširjanje politične suasti v šoli,
zadene v polnem obsegu tiste, ki politične spore
vključje v šolske dvorane.

Politični pregled.

= Vseslovenska Ljudska stranka. Za na-
čelnika te stranke je bil izvoljen dr. Korošec,
v odbor pa preiat Kalan, posestnik Ivan Brodar
iz Hrasnja pri Kranju, imenat Moskerc, Jernej
Lozar, Bogumil Kenec; za stajersko profesor
Hronjec, poslanec Rusek, za Gorisko poslanec
dr. Gregorcic, poslanec Ron, zaravnik dr. Bre-
celj; za Koroško poslanec Gradenauer in ured-
nik Sanodaj; za Trst katehet Čok.

= Slovenska ljudska stranka je imela v
četrtak v Ljubljani svoje zborovanje, ki je bilo
dobro obiskano. Sklical je zborovanje preiat
Kalan. Predsedoval je zboru vitez Pogačnik.
Zbor je sprejel vnanostno izjavo cesarju, pro-
testural proti razuravitvi S. L. S., o arzavnem
zboru je poročal profesor Jarc, obsodil ura. Su-
stretica in Jankova, ker sta izstopila iz Jugoslo-
vanskega kluba, se izjavil za deklaracijo in iz-
voni nacelstvo. — Za nacemaka S. L. S. je bil
izvoljen preiat Kalan; kot pounacelniki so bili
izvoljeni poslanec dr. Lovro Pogačnik, Janez
Novak, posestnik z Račjega sela pri Trebnju,
deželni poslanec Kobi, posestnik Strcin, obrtni
svetnik Ivan Ogrin in poslanec Gostincar. V
zacasno nacelstvo spadajo tudi vsi državni in
deželni poslanci S. L. S.

= Narodni svet. Izvršilni odbor V. L. S. je
sklenil, da stopi v dogovor z vsemi strankami,
ki stoji na stalšču jugoslovanske deklaracije,
glede ustanovitve »Narodnega sveta«.

= Češka armada proti centralnim drža-
vam. Francoski uradni list objavja dekret o
organizaciji posebne češke armade. Dekret
vsebuje 6 točk, ki določajo: 1. Nova armada
se bo pod francoskim vrhovnim poveljstvom,
toda pod lastno zastavo, borna proti central-
nim državam; 2. politično bo podrejena češko-
slovaškemu narodnemu svetu v Parizu; 3.
skrb za novo armado prevzame francoska vla-
da; 4. glede organizacije so zanjo obvezne iste
določbe, kakor za francosko armado; 5. nova
armada sestaja iz Čehov in Slovakov, ki slu-
žijo sedaj v francoski vojski ter njihovih roja-
kov, ki so drugje zapostveni; 6. podrobnejša do-
očila izda francoski ministrski svet. »L'Emps«
pristavlja, da je trajal boj za ustanovitev po-
sebne češke armade nad dve leti. Sedaj sestav-
ljajo novo divizijo, katere poveljstvo prevzame
prof. Masaryk.

= Mirovna pogajanja z Rusijo. Iz Bresta
Litovskega se javlja korespondenčnemu ura-
du: Posvetovanja zavezniških delegacij z za-

stopniki Rusije o špécialnih vprašanjih so se
tudi danes nadaljevala. Posvetovanja so med
tem tako napredovala, da je pričakovati krátk-
kega prekinjenja v svrhu, da se zamorejo dele-
gacije posvetovati s svojimi domačimi oblast-
njami.

= Pogajanja v Petrogradu. Wolffov urad
poroča: 26. decembra zvečer je odpotoval ko-
misija pod vodstvom poslanca grofa Mirbacha v
Petrograd, ki uredi izmenjavo civilnih ujetnikov
in za siozno nesposobnih vojnih ujetnikov. Ko-
misija ima tudi nalogo, da uredi pri pogajanjih
obnovev odnosov med Nemčijo in Rusijo v
mejih, ki ju določuje p. godba za premirje.

= Dogodki v Rusiji. Reuterjev urad po-
roča iz Petrograda: Ukrajinci so se na ruski
fronti poslužili glavnega stana 4. in 8. armade
ter razorožujejo boljševiške oddelke. Ukrajinci
so se nadalje brez pretilvanja krvi polastili
glavnega stana in staba 11. armade na jugozap-
adnih frontih. Ukrajinske čete so zasedle Brjagov
v Podolji. General Šerbačev poroča, da je
prevzel v imenu ukrajinske republike povelj-
ništvo nad četami jugozapadne in ruminske
fronte. — Petrograška agentura poroča: Kon-
ferenca kmečkih odposlancev je poslala 15 de-
legatov v Kiev, da poravnajo spor med ukra-
jinsko rado in sovjetom ljudskih komisarijev.
Centralni izvršilni odbor revolucionarjev le-
vice je odposlal tudi enega delegata. — Med
osebekom ljudskih komisarijev in centralnim od-
borom revolucionarjev je prišlo do sporazuma
glede vlade. Revolucionarji levice doreže sedem
mest. Komisar za poljedelstvo bo Kalgajev, za
justico Steinberg, za samoupravo Tretovski in
za upravo revolucionarne palače Izmajovič.
Poleg tega dobe revolucionarji levice tri mini-
stre brez portfelja.

= Ententa noče preprečiti separatni mir.
Pariški dopisnik amsterdamskega lista »Alge-
meen Handelsblad« je izvedel, da so storili An-
gleži in Francozi pri ukrajinski radi diploma-
tične korake, da preprečijo, da bi se Ukrajina
udeležila sklepa separatnega miru. Ententa da
bo zato priznala Ukrajino kot glavno rusko dr-
žavo ter kot središče za novo organizacijo
ruske države.

= Ententa pred odločitvijo. Razpravlja-
joč o doseganjih dogodkih in uspehih mirovne
konference v Brestu Litovskem piše »Pester
Lloyd«: Na jasno vprašanje, katero je stavila
mirovna konferenca v Brestu Litovskem, bo
moral priti jasev odgovor. Se enkrat nudi če-
tverozveza roko za splošni mir. Ministri za-
padnih držav se po izjavi grofa Czernina ne
bodo več skrivali za svoje stare izgovore, da
centralne države priključijo svoje vojne cilje,
niti se ne bodo mogli več zateči k novim tak-
tičnim sredstvom. Sedaj se morajo dema-
skirati.

Anglija za nadaljevanje vojne. Reuterjev
urad naglašja, da so vse politične stranke v
Angliji za nadaljevanje vojne do končne zmage
in da se zavzemajo za to, da se vrnejo nemške
kolonije v Tihem oceanu.

= Poljski državni svet. Poljski ministrski
svet je odobril načrt za sestavo državnega sveta.
Državni svet naj ima 110 članov in sicer 12 vi-
mistov, 46 imenovanjih in 52 izvoljenih članov.
Vinsti so vsi rimsko-katoliški škofje, zastopniki
evangiško-avgoburske, evangeliško reformirane
in židovske vere, datje rektorji vseučilišča in po-
litehnike. Kot vojne institucije bodo fungirali
predsem okrajni zbori in občinski zastopi. V
avstrijsko-ogrskem okupačjskem ozemlju se uve-
doje okrajni zbori v najbližjem času. Tukaj se
više že volitve za te avtonomne institucije.

= Grška mobilizira. Glasom poročila Agen-
zie Stefani iz Aten je grški vojni minister v in-
tervjuu z zastopnikom lista »Athens« izjavil,
da se v najkrajšem času sklene splošna mobi-
lizacija.

= Sarrail odstopil. Milanski »Secolo« po-
roča iz Soluna, da je poveljnik macedonske
fronte general Sarrail odstopil ter odpotoval
na Francosko. General Guillaume, Sarrailov
naslednik, se je z zaupanjem izrazil o trdnosti
vojaškega položaja zaveznikov v Macedoniji.

Dnevne beležke.

= »Slovenski Narod« jako rad prinaša ne-
resnična poročila o slovenskih socialnih demo-
kratih. Tako trdi, da so bili kot cenzurna oblast
nad »Naprejem« izvoljeni ss.: Cobal, Kristan,
Mitar in dr. Tuma. Ce bi imel Narodov poro-
čevalec le trohico razuma, bi bil spoznal, da
tiskovni osek ni »cenzurna oblast«, marveč
le gospodarski osek, ki ima pospeševati stran-
kin tisk. Glede na mlade naj bo Narod le brez
skrbi: prvič to ni njegova briga, drugič pa
ni bilo na strankinem zboru prav nika-
kršnega načelnega nasprotja. Socialno demo-
kratična stranka je realna in ima poštene na-
mene, zato se ne more oklepati sanj, ki jih za-
govarjajo meščanski listi. Da gospodje ne bodo
tako skrbeli za nas, jim svetujemo, naj rajši
razmotrivajo o tem, kaj pravijo njihovi mladi,
ki so v večini, ki stiskajo pesti in komaj čakajo
trenutka, da dobe duška za svoje ogorčenje.
Mladi, ki so se bili pojavili pred vojno, so še
vedno isti. Gospodje naj se spomnijo na »svoje
čase!« Zavedajo naj se: kdor seje prepri, ga
tudi žanje. In vendar, mi mislimo tako, da bi bi-
lo bolje, če bi več delali za napredek zatiranega
naroda, pa manj intrigirali; zakaj, žal, da mo-

ramo to konstatirati, slovenski liberalci so že od nekuaj izborni zunanarji, pozitivisti pa niso bili nikoli. To je usoda!

— Osemnajstletni pridejo na nabore od 14. do 18. januarja, od 2. do 9. januarja se bodo pa morali prijaviti na občinah. V vojaško službovanje bodo pa poklicani najozje 6. februarja.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 16. do 22. decembra: Novorojencev 12, mrtvorojencev 1, umrlo je 26 oseb, med njimi 12 domačinov in 14 tujcev. Za jetiko so umrle 4 osebe, vsled mrtvouda 1 oseba. Za infekcijska bolezenska je obolelo: 10 vojakov na tifuzu, 13 vojakov na griži, 3 domačin na difteriji in na egiptovski ocesni borezni t. tujec.

— Silvestrov večer na Savi-Jesenicah bo v ponedeljek ob 8. zvečer v avtorani pri Jelenu na Savi. Vzporo bo jako zabaven. Posloviti se hočemo ta večer od starega nesrečnega vojne leta in pozdraviti novo — upajmo leto miru — v iskreni prijateljski družbi. Pokažano tuji ta večer nase siogio in zavest najlepsega tovarištvaja!

— Tržaška pinarna zopet odprta. Mestna pinarna tržaška je dobila v zadnjih dneh tonko premoaga, da je večeraj zopet pričela dobavljati pinu svojim odjemalcem. Siatnam je treba počakati, da uslužbeni mestne pinarne pridejo odprati stence, in sicer zato, da se ne zgodi, kana nesreča vsled uhajanja pinaj.

— Vrnitev beguncev na Goriško. Po inicijativi ministrstva za notranje stvari se je dne 25. t. m. vršilo na tržaškem namestništvu posvetovanje o glavnih pravilih za vrnitev beguncev na Goriško. Zastopnik ministrstva za notranje stvari je podal poročilo o osebah in korakih in namenih omenjenega ministrstva, kakor tudi o velikih težavah, ki jih bo treba premagati. Z ozirom na večja ali manjša poskušovanja posameznih krajev je predlagal, naj se vsi kraji razvrstijo v 2 skupini. V kraje I. skupine bi se vrnitev takoj dovolila, v one druge skupine pa šele po ustvaritvi potrebnih predpogojev. S tem predlogom so soglašali vsi udeležniki. O razvrščanju se je vneša živahna razprava, tekoma katere je drž. posl. dr. Rybař opozarjal na skrajno počasno postopanje vojaškega urada za potna dovoljenja in zanteval, naj se v tem oziru politične oblasti vendar enkrat emancipirajo od vojaških. Posebno je omenil slučaj Kihenberčanov, ki vkljub priporočilu vseh poklicanih oblasti ne morejo doseči vojaškega dovoljenja. Zastopnik ministrstva za notranje stvari je izjavil, da se namerava predpise o potnih dovoljenjih predelati v naznačenem zmislu. Seznam krajev, ki so bili izvrščeni v prvo, oziroma drugo skupino, bo v kratkem objavljen. Tu bodi le omenjeno, da sta ves ajdovski in ves kobariški okraj izvrščena v prvo skupino, mesto goriško pa v drugo. Sicer pa se v oziru vrednih slučajih izdajo dovoljenja tudi za kraje druge skupine. — Obširno se je razpravljalo o aprovizaciji. Zastopnik prehranjevalnega urada je izrazil neko željo glede aviziranja transportov vračajočih se beguncev. Od več strani se je dokazala neizvedljivost te zahteve in se je poudarjalo, da treba poskrbeti za večjo zalogo. Zastopnik deželnega odbora je naglašal tudi politično važnost dobrega prehranjevanja toliko vračajočih se beguncev, kakor tudi prebivalcev v nazaj pridobljenih krajih, ki so bili med laško okupacijo navajeni na dobro in obilno hrano. Na koncu je drž. posl. Rybař še priporočal, naj se beguncem omogoči in dovoli, da si vzamejo seboj kolikor možno hrane in hišne opravje iz sedanjih bivališč, zlasti iz taborišč. Tudi v tem oziru je dal zastopnik ministrstva za notranje stvari, okrajni glavar Neugebauer, zado voljiva zagotovila.

— 20.000 poštnih zavrtkov zaplenjenih. Iz Zagreba poročajo: Po nalogu ogrskega trgovskega ministrstva je zadržala zagrebška policija 60.000 poštnih zavrtkov. Od teh je zaplenila policija 20.000 zavrtkov z živili, ki so bili naslovljeni v Avstrijo. Zaplenjena živila je razdelila mestna aprovizacija med revne.

— Eksplozija v reškem pristanišču. „Az Est“ poroča, da je v reškem pristanišču eksplozivni tovorni parnik „Split“ s 35 vagoni karbida. Kapitan in mnogo mož p. sadke je težko ranjenih. Vzroki se še neznajo.

— Umor. V Gorici je zabodel neki vojak goriškega trgovca Josipa Colombanija, ki je bil narednik. Colombani je kmalu nato umrl. Dogodek se je odigral pred gostilno nasproti municipija ob 8. zvečer.

Konsumenti Ljubljane in okolice!

Jutri v nedeljo, 30. decembra 1917 ob 2. popoldne.

shod konsumentov v Mestnem domu.

Aprovizacijsko vprašanje stopa v kritični stadij. Razgovoriti se treba o njem in razmisлити kaj napravimo, da čimlmo prečeto hušo budo. Zasad tega vabimo vse konsumente in ta shod. Popoldan ima vsakdo čas inin vzporoča da je d. oti važen za vsakega. Vsaj se tiče to vprašanje n. s. vse!

Vojna.

Dunaj 28. decembra. (Kor urad) Uradno se razglašajo: Na ruskim fronti premirje. — Na italijanskem bojišču smo zapadno od Monte Asolona in vzh. dno od Monte S. Iarolo zavrnili italijanske napade. — Šif generalnega štaba.

Berlin 28. decembra. Wolffov urad poroča iz glavnega stana: Na p. sameznih odsekih f. anderske fronte včasih ž. vah. še bojno delova je; na vzhodnem bregu Moze tudi ponoči artiljerijski ogenj. Vzhodno od Lunevila so naši naskakovalni oddelki dovedli večje število ujetnikov iz francoskih jarkov. — Na italijanskem bojišču na Asiški visoki p. anoti in Monte Tomba mož. n. artiljerijski ogenj. — Macedonska fronta: M. d. chidskim in pre-panskim j. zerom. v. loku Černe in na vzhodnem bregu Vardarja obojestransko artiljerijsko delovanje. — Na ruskim fronti nič novega. — Ludendorff

Zadnje vesti.

Mirovna pogajanja.

Dunaj 28. decembra. Korespondenčni brad poroča iz Brisa Litovskega: Popoldne se je končalo začasno posvetovanje o o. nih točkah, ki se morajo u. d. ti tudi ob sklepu splošnega miru med Rusijo in zavezniki. V dogi v. isti važn. h. točk. se je dosegel temelj za sporazum. Razen političnih vprašanj so se obravnavala tudi pravna in g. sp. darska vprašanja in so se ugodno rešila s. p. d. r. kom. da jih premotri še domače oblasti. Naprej se je dosegel sporazum o obnovitvi pogodbenega razmerja, protigonega vsled vojne. V pravilih in g. sp. darskih odnošajih se je sklenilo, da ne sme postopati ena u. e. z. l. z. d. u. g. si. abe. j. e. k. a. k. o. r. t. r. e. j. o. d. e. ž. e. l. o. k. i. se ne more sklicevati na pogodbeno pravico. Določbe o vojnih stroških in vojni škodi so se natančneje opredile. Nazadnje zedinjenje se je doseglo o izmenjavi vojnih ujetnikov in civilnih interniranih. Zednili so se tudi o tem, da se čimprej obnovi diplomatski in konzularni odnošaji. Popoldne sp. r. a. u. m. se je dogaj. g. e. d. e. t. g. a. da takoj preneha g. o. s. p. d. a. r. s. k. a. v. o. j. n. a. da se zopet o. i. v. o. r. i. t. r. o. v. s. k. i. p. r. o. m. e. t. in se org. n. i. z. i. r. a. i. z. m. a. j. n. a. v. a. b. i. a. g. a. G. e. d. e. z. e. l. o. važnega vprašanja, kako se naj postopa obojestransko z zasedenim ozemljem, je predlagala Rusija, da odpokliče svoje čete iz ozemlja, ki ga je zasedla v Avstro-Ogrski in turški Perziji, četverozeveza pa o. p. o. k. l. i. c. e. s. v. o. j. e. č. e. t. e. iz Poljske, Litavske in Kurlandije in drugih ozemelj. Prebivalstvu teh krajev se podeli možnost, da v teku na krajše dobe popolnoma svobodno odloči o vprašanju, če se hoče pridružiti eni ali drugi državi, ali če hoče ustanoviti samostojno d. ž. a. v. o. Posebne vojaške komisije določijo dobo za izpraznitev, za začetek in pot k demobilizacije armad. Temu nasproti je predlagala Nemčija, naj se formulira prva dva člena preliminarnega p. o. g. d. b. e. k. i. v. e. l. j. a. z. a. v. a. v. s. t. r. o. o. g. r. s. k. o. s. p. d. e. c. e.:

1. Avstro-Ogrska in Rusija izjavita, da je med njima končano vojno stanje. Obe pogodbo sklepajoči stranki sta odločeni, da živita druga z drugo v miru in prijateljstvu. Avstro-Ogrska, predpostavljajoč popolno medsebojnost napram svojim zaveznikom, bi bila pripravljena, kakor hitro je sklenjen mir z Rusijo in je izvedena demobilizacija ruskih čet, da izprazni sedanje postojanke in zasedena ozemlja, ako ne odloči člen 2. drugače. Obenem izprazni Rusija ozemlja, ki jih je zasedla.

2. Ker je proglasila ruska vlada za vse v zvezi ruske države živeče narode pravico samoodločevanja, ki sega do popolne odločitve, je pripravljena sprejeti sklepe, v katerih je izražena ljudska volja za o. p. o. l. n. o. s. a. m. o. s. t. o. j. n. o. s. t. in za iz. h. e. t. e. v. iz ruske države zvez. za Poljsko, Litavsko, Kurlandijo, dele Estlandske in Lvornije. Č. i. s. in vse druge okoliščine, ki so po. t. u. k. e. m. n. a. z. a. v. a. j. u. p. a. t. r. o. b. n. e. z. a. p. o. t. r. d. i. l. o. ž. e. izraženi str. m. l. j. e. n. z. a. o. d. l. o. č. i. t. e. v. z. l. u. d. s. k. i. m. g. l. a. s. o. v. a. n. i. e. m. n. a. š. i. r. o. k. i. p. o. d. l. a. g. i. pri katerem se mora izločiti vsak vojaški pritisk, se izloči posebni komisiji.

Ruska delegacija je vzela to izjavo na znanje in je sledeče ob. a. z. l. i. ž. i. l. a. s. v. o. j. e. s. t. a. n. i. š. e.

Stojimo na stališču, da velja kot istiniti izraz ljudske volje te o. i. k. i. se izreče ob popolni ods. t. n. o. s. t. i. t. u. j. h. č. e. t. v. d. o. t. i. č. n. e. m. o. z. m. l. j. u. ob. s. v. o. b. o. d. n. e. m. g. l. a. s. o. v. a. n. u. Zato predlagamo in vztrajamo na t. m. da se formulira ta točka bolj jasno in natančno. Pač pa soglašamo s tem, da se določi posebne komisije, ki naj pr. m. o. t. r. i. t. e. h. n. i. c. h. e. p. o. g. o. j. e. z. a. u. d. e. j. s. t. v. o. v. a. n. j. e. l. u. d. s. k. e. g. a. g. l. a. s. o. v. a. n. j. a. in z. a. d. o. l. o. č. i. t. v. r. o. k. a. v. k. a. t. e. r. e. m. n. a. j. se. i. z. v. š. i. i. z. p. r. a. z. n. i. t. e. v. č. e. t. v. t. e. h. o. z. m. l. j. h.

Z. a. d. o. č. e. n. j. e. m. se. l. e. h. k. o. u. g. o. t. o. v. i. p. o. d. o. s. e. d. a. n. j. e. m. p. t. e. k. u. p. o. g. a. j. a. n. j. d. a. s. e. v. a. z. i. r. a. n. j. a. z. a. s. t. o. p. n. i. h. v. l. a. d. o. u. r. e. d. t. i. v. a. ž. n. i. h. v. p. r. a. š. n. j. v. m. n. o. g. i. h. t. o. č. k. a. h. k. r. i. j. o. v. v. d. u. g. i. h. p. a. s. o. s. e. t. a. k. o. b. i. t. u. d. a. s. e. d. o. s. e. z. e. g. o. t. o. v. o. t. u. d. i. v. t. e. h. t. o. č. k. a. h. s. p. o. r. a. z. u. m.

Aprovizacija.

Oddaja cenejšega mesa v Mostah. Mestna aprovizacija ljubljanska bo delila v nedeljo dne 30. t. m. jutraj v mesnici gospoda Karla Štuklja na Zaloški cesti št. 14 občanom iz Most na rumene izkaznice B in C meso po znižani ceni. Določen je tale red: od 6. do pol 9. jutraj pridejo na vrsto stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do 100, od pol 9 do 9 št. 101 do 200, od 9. do pol 10. št. 201 do konca. Od pol 10.

do 10. dobe meso stranke z rumenimi izkaznicami, znamenovanimi s črko C št. 1 do 100, od 10. do pol 11. št. 101 do 200 od pol 11. do 11. št. 201 do 300 od 11. do pol 12. št. 301 do konca. 1 oseba dobi četrt kg. 2 osebi pol kg. 3 in 4 osebe trčetrt kg. 5 in 6 oseb 1 kg. 7 in 8 oseb 1 in četrt kg. več oseb 1 in pol kg. Kilogram stane 2 K.

Kislo zelje na rumene izkaznice C dobe stranke v ponedeljek, 31. decembra in v sredo 2. januarja. Določen je tale red: v ponedeljek dne 31. t. m. od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od 1. do 2. št. 601 do 800, od 2. do 3. št. 801 do 1000, od 3. do 4. št. 1001 do 1200, od 4. do 5. št. 1201 do 1400. V sredo dne 2. januarja dopoldne od 8. do 9. št. 1401 do 1600, od 9. do 10. št. 1601 do 1800, od 10. do 11. št. 1801 do 2000, popoldne od 1. do 2. št. 2001 do 2200, od 2. do 3. št. 2201 do 2400, od 3. do 4. št. 2401 do 2600, od 4. do 5. št. 2601 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. kilogram stane 80 vin.

Prekajeno meso na rdece izkaznice brez A dobe stranke v ponedeljek 31. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od pol 2. do 2. št. 1 do 200, od 2. do pol 3. št. 201 do 400, od pol 3. do 3. št. 401 do 600, od 3. do pol 4. št. 601 do 800, od pol 4. do 4. št. 801 do konca. 1 oseba dobi pol kg. 2 in 3 osebe 1 kg. 4 in 5 oseb 1 in pol kg. 6 in več oseb 2 kg. Kilogram stane 4 K.

Prekajeno meso za stranke z rumenimi in rdečimi izkaznicami A dobe stranke v ponedeljek, 31. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa od 4. do pol 5.

Razno.

* Epizoda iz življenja ruskega generala Skalona. Ruski general Skaloni, ki so za njega dni poročali o njegovem samumoru, je bil menda bivši generalni guverner v Varšavi, do višja sovraženi od poljskih ruskih revolucionarjev, vsled njegove okrutnosti. D. i. g. o. d. k. o. v. b. o. g. a. t. a. z. g. o. d. o. i. n. a. r. e. v. o. l. u. c. i. o. n. s. k. e. g. a. d. e. l. a. v. e. p. o. r. o. č. a. t. i. o. n. e. k. e. m. i. n. t. e. r. e. s. a. n. n. e. m. in preišljenem atentatu, ki se je izvršil v Varšavi in ki se je ponesrečil baš v zadnjem

trenutku. Življenje generala Skalona je bilo revolucionarjem na potu in to je on sam dobro vedel. Zato ga ni bilo skoro nikdar videti na javni cesti. A kako zdaj priti do njega? Le z življajo bi bilo možno spraviti listico iz lučnje. — Nekega dne je v neki elegantni ulici najel neznan gospod lepo stanovanje, se legitimiral kot višji uradnik in plačal za tri mesece. Oa sam je odpotoval in v sobah so se dug dan naselili dve dami, „njegova žena in hči“. Kmalu potem je neki gardni castnik težko žalil nemškega konzula na cesti, ga oklofutal in zginil. Nastale so zmede in pretile resne diplomatske posledice, a castnika niso več našli. Ostal je edini izhod, da guverner osebno izreče obžalovanje užitjenemu konzulu v imenu ruske vlade. Takrat je prišel zopet na ulico, obdan od cele armade cerkeskih kozakov. Ni čudno, da so bila okna in ceste polne ljudi; tudi obe dami v ulici, ki je edina vodila k nemškemu konzulatu, ste stali na balkonu. Ko se je pripeljal general mimo mu je padla drobna bomba na kleno — a ni eksplodirala. Na tem se je načrt ponesrečil. Kočijaš je pognal konje in druga bomba ni več zadela voza. Med kricanju množice ste obe dami izg. n. i. l. i. b. r. e. z. s. l. e. d. u. a. g. e. n. e. r. a. l. S. k. a. l. o. n. i. j. e. b. l. e. d. i. n. s. k. i. j. u. c. e. n. s. r. e. č. n. o. o. d. n. e. s. i. z. v. l. e. n. j. e.

Iz Gorice.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici.

ki je redno poslovala v Gorici do zasedenja mesta od strani sovražnih čet meseca avgusta 1916 in potem za ne evakvirane kraje v Trstu (ul. Gelsi 15) pri tamošnji bolniški blagajni, je začelom t. m. spet pričela uradovati v Gorici. — Ker so njeni lastni prostori zasedeni v zdravniške namene od strani vojaške oblasti, začasni sedež uradov se nahaja v ulici Teatro št. 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Petejan. Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Št. 18.379.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1918 se bode pričelo z dnem 2. januarja 1918.

Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta za vsakega psa, izvzemši za one, ki so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih znamk najkasneje do dne 20. februarja 1918 pri mestni blagajni proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1918 nadalje vse one pse, ki se dobe na ulicah brez veljavnih znamk.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. decembra 1917.

KINO CENTRAL v deželnem gledališču

V petek 28., soboto 29., nedeljo 30. in ponedeljek 31. dec.:

Zelnik film!

Rod premedencev.

Po slavnemu romanu Fedora pl. Zobelitza.

— Uspeh kakeršnega še ni bilo! —

V glavnih vlogah:

FRIDERIK ZELNIK in LYA MARA, članica poljskega narod. gledališča v Varšavi!

NI za mladino.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

V LJUBLJANI.

Foslovnica c. kr. avstrijske razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. v Ljubljani) in Celju.

Delniška glavica K 10.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Rezervni fondl okroglo K 1.500.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira energetske dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite.